

[Finansministeren.]

nødent ydes en sådan likviditetsmæssig bistand til pengeinstitutterne ved tilbagebetalingen, at nødvendige forstyrrelser i det økonomiske liv ved denne lejlighed kan undgås. Men jeg finder anledning til samtidig at understrege, at det naturligvis må være en forudsætning, at bankerne og sparekasserne selv har det fornødne, og jeg så må sige, likviditetsmæssige beredskab, og dette gælder naturligvis særlig for det tilfælde, at tilbagebetaling først finder sted efter udløbet af de 8 år, således at det altså er en situation, man på forhånd er forberedt på.

Jeg skal til afslutning gøre ganske enkelte bemærkninger om det forlig, som ligger til grund for hele denne lovgivning, idet jeg, uden at gentage, hvad der er sagt af ærede ordførere, gerne vil forsøge på det nuværende stadium ligesom at supplere de bemærkninger om den økonomiske karakter af det, der her sker, som jeg fremsatte ved lovforslagenes fremsættelse for det høje ting i sin tid.

Det har været hovedmålet med denne lovgivning at inddrage købekraft for derved at begrænse forbruget her i landet, og ad denne vej at aflaste vor anspændte valutasituation, og derved på længere sigt bl. a. at bidrage til friere økonomiske forhold. Der har jo længe her i landet været enighed om, at bestræbelser i så henseende var nødvendige. Man har også været klar over, at foruden at begrænse forbruget kan man også stile efter at begrænse investeringen, f. eks. over en kreditbegrænsning, som naturligvis navnlig vil ramme investeringen i de forskellige erhverv og i boligbyggeriet, og først i anden omgang, nemlig over den beskæftigelsesnedgang, der derved måtte komme, vil ramme forbruget. Det har været regeringens hovedsynspunkt, der har præget de fremsatte forslag, at vi i så høj grad som muligt burde benytte den direkte forbrugsbegrænsnings vej ved at inddrage af den løbende købekraft, fordi vi mener, at af hensyn til erhvervslivets genopbygning og dets konkurrenceevne overfor udlandet skal man ikke gribe mere ind i investeringen end nødvendigt.

De forandringer, som lovforslagene er undergået under de forhandlinger, som jeg iøvrigt havde lejlighed til at udtale min glæde over i søndags, er gået i den retning, at mellemindtægterne, eller skal vi sige de lavere mellemindtægter, er blevet fritaget i højere grad, end regeringen havde tænkt sig.

Værneskatten går ganske vist længere ned, end den gjorde efter den tidligere regerings forslag, men den begynder højere

oppe, end vi havde tænkt os. Tillægsindkomstskatten begynder først ved 14 000 kr.'s skalaindkomst, medens den merindkomstskat, vi havde foreslået, begyndte ved 10 000, 11 000 og 12 000 kr. henholdsvis på landet, i købstæderne og i hovedstaden, og den tillægsindkomstskat, som vi havde foreslået for ikke-forsørgere, begyndte endnu længere nede. Til gengæld er der kommet en bunden opsparing for selskaber, men den har næppe nogen væsentlig direkte forbrugsbegrænsende virkning, selvom jeg indrømmer, at den kan få indflydelse — forhåbentlig også får det — for udbyttet i visse tilfælde.

Alt dette betyder jo, at den inddragne indkomst i noget højere grad end efter regeringens forslag bliver taget enten fra de større selskaber eller fra de større indkomster, hvorfor den direkte forbrugsbegrænsende virkning nok bliver noget mindre, end vi havde tilsigtet. Jeg tilføjer dog, at forandringen ikke er stor, da jo forbrugsafgifterne, som i denne forbindelse var det væsentligste, er gennemført i samme omfang og stort set på samme måde, som regeringen havde foreslået, men en vis mindre afsvækkelse af den direkte forbrugsbegrænsende virkning er der altså sket. Dette vil desværre medføre, at det i noget højere grad, end regeringen havde tænkt sig, bliver ad kreditbegrænsningens vej, at den fornødne indskrænkning i vort valutaforbrug kommer til at ske. Jeg skal ikke lægge nogen større vægt på den forskydning, der her finder sted, men en vis forskydning i denne retning er der altså. Jeg nævner eksempelvis, at den bundne opsparing fra selskaber, som bliver indbetalt til staten, hovedsagelig virker som en kreditbegrænsning, idet den direkte næppe påvirker forbruget væsentligt, hvorimod den overfører en gang for alle ca. 25 mill. kr. af selskabernes kassebeholdninger til staten, hvorefter de bliver båndlagt.

Jeg vil i denne forbindelse, netop fordi spørgsmålet om kreditbegrænsning kontra direkte forbrugsbegrænsning spiller en så stor rolle i den økonomiske debat i disse dage, gerne sige følgende. Når man fra visse sider har været betænkelig ved, at den bundne opsparings beløb skal blive stående i banker og sparekasser, uden at man indskrænker disse pengeinstitutters adgang til at give lån, så vil jeg fremhæve, at spørgsmålet om, hvorvidt den bundne opsparing skal indbetales til statskassen eller skal blive stående i banker og sparekasser, er et spørgsmål om kreditbegrænsning og ikke andet. Det er ikke et spørgs-